

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. декана юридичного факультету

Юридичний факультет
Натія ЧУСКАЛЮК

«02» жовтня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з

науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«02» жовтня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового

інституту новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

«02» жовтня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Захист прав учасників підприємницьких товариств»

ступінь вищої освіти – магістр

галузь знань: 08 Право

спеціальність: 081 Право

освітньо-професійна програма: «Право»

кафедра цивільного права і процесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	ІРС	Тренінг	Самост. робота студ.	Разом	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	1	2	30	15	5	4	66	120	2	-
Заочна	1	2	8	4	-	-	108	120	2	-

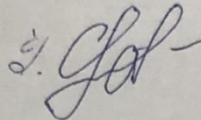
02.10.2023
[Signature]

Тернопіль – ЗУНУ
2023

Робочу програму склала: доцент кафедри, к.ю.н., доцент Наталія БУТРИН-БОКА

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри цивільного права і процесу, протокол №3 від 02 жовтня 2023р.

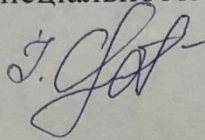
Завідувач кафедри
д.ю.н., професор

Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК

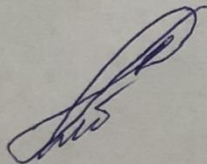
Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 081 Право, протокол №3 від 02 жовтня 2023р.

Голова групи забезпечення спеціальності
д.ю.н., професор

Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК

Гарант ОП

Валентина СЛОМА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ЗАХИСТ ПРАВ УЧАСНИКІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ТОВАРИСТВ”

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ “Захист прав учасників підприємницьких товариств”

Дисципліна “Захист прав учасників підприємницьких товариств”	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS - 4	Галузь знань 08 Право	Статус дисципліни вибіркова Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів - 3	Спеціальність 081 Право	Рік підготовки: Денна - 1 Заочна - 1 Семестр: Денна - 2 Заочна – 2
Кількість змістових модулів –2	Освітньо-професійна програма «Право»	Лекції: Денна - 30 год. Заочна - 8 год. Практичні заняття: Денна - 15 год. Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин – 120	Ступінь вищої освіти – магістр	Самостійна робота: Денна – 70 год. (в т.ч. тренінг – 4 год) Заочна - 108 год. Індивідуальна робота : Денна – 5 год. Заочна немає
Тижневих годин: Денна форма навчання - 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – залік

2. МЕТА Й ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ “Захист прав учасників підприємницьких товариств”

2.1 Мета вивчення дисципліни

Метою навчальної дисципліни “Захист прав учасників підприємницьких товариств” є формування у студентів здатностей: визначати порядок здійснення та захисту суб’єктами корпоративних правовідносин своїх корпоративних прав; аналізувати та тлумачити чинне національне законодавство, що регулює правове становище юридичних осіб (підприємницьких товариств) в Україні; розробляти проекти корпоративних нормативних актів; визначати порядок здійснення корпоративного управління, особливості формування та компетенції загальних зборів учасників, виконавчих органів, наглядової ради, органів контролю за діяльністю органів господарського товариства; застосовувати чинне законодавство, що регулює правове становище корпорацій в Україні.

2.2 Завдання вивчення дисципліни

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- аналізувати та тлумачити законодавство України, міжнародні договори, акти узагальнення судової практики, навчальну та монографічну літературу з питань корпоративних прав та корпоративних відносин.
- вирішувати аналітичні завдання та практичні кейси

2.3 Знати:

- національне законодавство щодо регулювання корпоративних відносин;
- основоположні категорійні поняття сфери корпоративних відносин;
- особливості реалізації норм матеріального та процесуального права у розв’язуванні ситуативних завдань;
- взаємозв’язок теоретичних основ із практичним застосуванням

Вміти :

- оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему;
- розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права;
- застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи;
- виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

“Захист прав учасників підприємницьких товариств”

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 1. Юридичні особи корпоративного типу як учасники підприємницьких товариств.

Тема 1. Поняття, ознаки та види юридичних осіб корпоративного типу

Поняття юридичної особи корпоративного типу. Ознаки юридичної особи корпоративного типу. Види юридичних осіб корпоративного типу: за характером діяльності (суб'єкти господарювання та суб'єкти організаційно-господарських повноважень); за організаційно-правовою формою (господарські товариства, кооперативи, господарські об'єднання); за сферою діяльності (виробнича, банківська, страхування, біржова, інноваційна, спільне інвестування тощо); за критерієм мети діяльності (комерційні корпорації та некомерційні корпорації).

Література: [1-4].

Тема 2. Створення юридичних осіб корпоративного типу (на прикладі ТОВ)

Загальні засади створення юридичних осіб корпоративного типу. Порядок створення юридичної особи корпоративного типу шляхом заснування. Правове становище засновника/засновників. Установчі документи юридичних осіб корпоративного типу. Створення юридичних осіб корпоративного типу шляхом поділу, виділу, злиття, приєднання, перетворення. Майнова основа господарювання юридичних осіб корпоративного типу.

Література: [1-4].

Тема 3. Корпоративні права та обов'язки учасників юридичних осіб корпоративного типу

Поняття та класифікація корпоративних прав. Порядок виникнення та припинення корпоративних прав та обов'язків учасника господарського товариства. Зміст корпоративних прав. Межі здійснення корпоративних прав. Право на участь в управлінні товариством. Право на одержання прибутку (дивідендів) товариства. Право учасника одержувати інформацію про діяльність товариства. Право на одержання частки активів при ліквідації товариства. Поняття корпоративних обов'язків та їх виконання.

Література: [7-32].

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ № 2. Права та захист учасників підприємницьких товариств.

Тема 4. Права акціонерів та їх захист.

Акціонер, його права та обов'язку. Засновники та учасники акціонерного товариства. Управління акціонерним товариством. Загальні збори акціонерного товариства. Наглядова рада акціонерного товариства. Виконавчий орган акціонерного товариства. Посадові особи органів акціонерного товариства. Види порушень прав акціонерів. Способи і форми захисту прав акціонерів.

Література: [7-32].

Тема 5. Захист прав учасників товариства з обмеженою відповідальністю та з додатковою відповідальністю

Правовий статус засновників і учасників товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Підстави набуття прав учасниками товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Управління товариством. Майнові права учасників товариства та їх захист.

Література: [7-32].

Тема 6. Захист прав учасників повних та командитних товариств

Немайнові та майнові права учасників повного та командитного товариства. Ведення справ повного товариства. Порядок та правові наслідки відступлення учасником товариства частки (її частини) іншим учасникам або третім особам. Вихід, виключення учасника з повного товариства: підстави, правові наслідки. Відповідальність учасників за борги повного товариства. Права, обов'язки та відповідальність вкладників командитного товариства. Управління справами командитного товариства. Способи захисту прав учасників повних та командитних товариств.

Література: [7-32].

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ
дисципліни «Захист прав учасників підприємницьких товариств»

(денна форма навчання)

Тема	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Контр. заходи
Змістовий модуль I. Юридичні особи корпоративного типу як учасники підприємницьких товариств.					
Тема 1. Поняття, ознаки та види юридичних осіб корпоративного типу	4	2	10		Тести, питання
Тема 2. Створення юридичних осіб корпоративного типу (на прикладі ТОВ)	6	2	10	1	Кейси
Тема 3. Корпоративні права та обов'язки учасників юридичних осіб корпоративного типу	4	2	10	1	Тести, питання
Змістовий модуль II. Права та захист учасників підприємницьких товариств.					
Тема 4. Права акціонерів та їх захист.	4	2	10	1	Кейси
Тема 5. Захист прав учасників товариства з обмеженою відповідальністю та з додатковою відповідальністю	6	3	10	1	Кейси
Тема 6. Захист прав учасників повних та командитних товариств	6	4	16	1	Тести, питання
Тренінг			4		
Разом годин	30	15	70	5	

(заочна форма навчання)

Тема	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуаль на робота	Контр. заходи
Змістовий модуль I. Юридичні особи корпоративного типу як учасники підприємницьких товариств.					
Тема 1. Поняття, ознаки та види юридичних осіб корпоративного типу			22		
Тема 2. Створення юридичних осіб корпоративного типу (на прикладі ТОВ)			24		
Тема 3. Корпоративні права та обов'язки учасників юридичних осіб корпоративного типу	4	2	24		Поточний контроль
Змістовий модуль II. Права та захист учасників підприємницьких товариств.					
Тема 4. Права акціонерів та їх захист.		2	12		
Тема 5. Захист прав учасників товариства з обмеженою відповідальністю та з додатковою відповідальністю	4		12		
Тема 6. Захист прав учасників повних та командитних товариств			14		Поточний контроль
Разом годин	8	4	108		

**5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ДИСЦИПЛІНИ
“Захист прав учасників підприємницьких товариств”**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Юридичні особи корпоративного типу як учасники підприємницьких товариств.

Практичне заняття № 1. Поняття, ознаки та види юридичних осіб корпоративного типу

Мета: ознайомлення з основними видами юридичних осіб корпоративного типу

Питання для обговорення

1. Поняття юридичної особи корпоративного типу.
2. Ознаки юридичної особи корпоративного типу.
3. Види юридичних осіб корпоративного типу.

Література: [1-4].

Практичне заняття №2. Створення юридичних осіб корпоративного типу (на прикладі ТОВ)

Мета: поглиблення знань про процедуру створення юридичної особи корпоративного типу, права її засновників

Питання для обговорення

1. Порядок створення юридичної особи корпоративного типу шляхом заснування.
2. Правове становище засновника/засновників юридичної особи корпоративного типу
3. Майнова основа господарювання юридичних осіб корпоративного типу.

Література: [1-4].

Практичне заняття №3. Корпоративні права та обов'язки учасників юридичних осіб корпоративного типу

Мета: характеристика основних прав учасників підприємницьких товариств

Питання для обговорення:

1. Поняття та класифікація корпоративних прав.
2. Порядок виникнення та припинення корпоративних прав та обов'язків учасника підприємницького товариства.
3. Зміст корпоративних прав. Межі здійснення корпоративних прав.
4. Право на участь в управлінні товариством.
5. Право на одержання прибутку (дивідендів) товариства.
6. Право учасника одержувати інформацію про діяльність товариства.
7. Право на одержання частки активів при ліквідації товариства.
8. Поняття корпоративних обов'язків та їх виконання.

Література: [7-32].

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Права та захист учасників підприємницьких товариств.

Практичне заняття №4. Права акціонерів та їх захист.

Мета: характеристика основних способів і форм захисту прав акціонерів

Питання для обговорення:

1. Акціонер, його права та обов'язку.
2. Засновники та учасники акціонерного товариства.
3. Управління акціонерним товариством.
4. Види порушень прав акціонерів.
5. Способи і форми захисту прав акціонерів.

Література: [7-32].

Практичне заняття №5. Захист прав учасників товариства з обмеженою відповідальністю та з додатковою відповідальністю

Мета: визначення особливостей захисту прав учасників товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю

Питання для обговорення:

1. Правовий статус засновників і учасників товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.
2. Підстави набуття прав учасниками товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.
3. Управління товариством.
4. Майнові права учасників товариства та їх захист.

Література: [7-32].

Практичне заняття №6. Захист прав учасників повних та командитних товариств

Мета: характеристика способів захисту прав учасників повних і командитних товариств

Питання для обговорення:

1. Немайнові та майнові права учасників повного та командитного товариства.
2. Ведення справ повного товариства.
3. Порядок та правові наслідки відступлення учасником товариства частки (її частини) іншим учасникам або третім особам.
4. Відповідальність учасників за борги повного товариства.
5. Права, обов'язки та відповідальність вкладників командитного товариства.
6. Способи захисту прав учасників повних та командитних товариств

Література: [7-32].

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) є видом індивідуальної поза аудиторної роботи студента, метою якого є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчальної дисципліни та розвиток навичок самостійної роботи.

КПЗ з дисципліни «Захист прав учасників підприємницьких товариств» виконується самостійно кожним студентом на основі визначених умов. КПЗ охоплює усі теми дисципліни та оформлюється у відповідності з встановленими вимогами. Виконання КПЗ є одним із обов'язкових модулів з дисципліни та передбачає його захист. КПЗ включає 2 етапи: 1) теоретична частина (обґрунтування окремих теоретико-правових питань); 2) практична частина - розв'язування задачі у сфері корпоративних правовідносин.

Пропоновані теоретичні питання КПЗ:

I. Теоретична складова

1. Вчення про суб'єктів корпоративних правовідносин.

2. Види правовідносин учасників підприємницьких товариств
3. Правовідносини засновників підприємницьких товариств
4. Види прав засновників підприємницьких товариств
5. Зловживання корпоративними правами.
6. Проблематика визначення сторін за акціонерним договором.
7. Поняття, ознаки та правова природа корпоративного конфлікту.
8. Право на участь в управлінні акціонерним товариством.
9. Виникнення прав акціонерів
10. Немайнові права акціонерів
11. Захист немайнових прав акціонерів
12. Співвідношення правового статусу учасників товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.
13. Припинення прав учасника товариства з додатковою відповідальністю
14. Участь в управлінні командитним товариством.
15. Проблемні аспекти захисту корпоративних прав: визначення форм і способів.
16. Особливості юрисдикційної форми захисту корпоративних прав.
17. Позасудовий розгляд корпоративних спорів.
18. Самозахист корпоративних права та особливості його застосування.
19. Відповідальність суб'єктів корпоративних правовідносин.

II. Практична складова

Вирішення кейсового завдання. Індивідуальна робота також може бути виконана у вигляді презентації в форматі Power Point, та містити слайди, що значно підвищить бали оцінювання.

7.

САМОСТІЙНА РОБОТА
з дисципліни «Захист прав учасників підприємницьких товариств»

(денна форма навчання)

№	Тематика	Години
1	Проблеми зловживання суб'єктивними правами учасниками господарських правовідносин.	6
2	Право на контроль за діяльністю підприємницького товариства	6
3	Способи здійснення прав учасників підприємницьких товариств	6
4	Немайнові права засновників підприємницьких товариств	6
5	Право на інформацію про діяльність підприємницького товариства	6
6	Способи здійснення прав учасників підприємницьких товариств	4
7	Майнові права акціонерів	4
8	Підстави набуття прав акціонерів	4
9	Підстави виникнення прав учасників товариства з обмеженою відповідальністю	4
10	Підстави виникнення прав учасників товариства з додатковою відповідальністю	4
11	Способи захисту прав учасників товариства з обмеженою відповідальністю	4
12	Форми захисту майнових прав учасників повного товариства	6
13	Припинення прав учасника командитного товариства	6
14	Тренінг	4
Разом		70

(заочна форма навчання)

№	Тематика	Години
1	Проблеми зловживання суб'єктивними правами учасниками господарських правовідносин.	8
2	Право на контроль за діяльністю підприємницького товариства	8
3	Способи здійснення прав учасників підприємницьких товариств	8
4	Немайнові права засновників підприємницьких товариств	8

5	Право на інформацію про діяльність підприємницького товариства	8
6	Способи здійснення прав учасників підприємницьких товариств	8
7	Майнові права акціонерів	8
8	Підстави набуття прав акціонерів	8
9	Підстави виникнення прав учасників товариства з обмеженою відповідальністю	8
10	Підстави виникнення прав учасників товариства з додатковою відповідальністю	8
11	Способи захисту прав учасників товариства з обмеженою відповідальністю	8
12	Форми захисту майнових прав учасників повного товариства	8
13	Припинення прав учасника командитного товариства	10
Разом		108

Самостійна робота є основним способом засвоєння студентами навчального матеріалу в позааудиторний час без участі викладача. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом у межах установленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів: конспектами лекцій викладача, підручниками, навчальними та методичними посібниками, монографічною літературою і періодикою, а також засобами самоконтролю (тестами, ситуаційними завданнями).

Організація і проведення тренінгу

Трeнінг (англ. *training*) — це запланований процес модифікації (зміни) відношення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається, через набуття навчального досвіду з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі. Тренування (від англ. *to train* — виховувати, навчати) — комплекс вправ для тренування в чому-небудь. Тренування — система підготовки організму людини з метою пристосування його до підвищених вимог і складних умов роботи й життя.

Порядок проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.
2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.
3. **Практична частина** реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.
4. **Підведення підсумків.** Обговорюються результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Тема тренінгу

Види корпоративних прав. Розпорядження корпоративними правами.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Захист прав учасників підприємницьких товариств» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- тести, ситуаційні завдання (кейси);
- поточне опитування;
- підсумкове експрес-опитування;
- презентації результатів виконаних завдань і досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- оцінювання результатів КППЗ.

10. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Захист прав учасників підприємницьких товариств» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Разом
30%	40%	30%	100%
Усне опитування під час заняття (1-3 теми по 10 балів = 30 балів) Письмова робота = 70 балів	Усне опитування під час заняття (4-6 теми по 10 балів = 30 балів) Письмова робота = 70 балів	Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів Написання та захист КПЗ = 80 балів.	100

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84	добре	C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно	F (незадовільно без можливості повторного складання)

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор EPSON EB-S05	1-6
2.	Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft Office)	1-6
3.	Використання Інтернет-ресурсів: 1. www.rada.gov.ua – Офіційний сайт Верховної Ради України. 2. www.kmu.gov.ua – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. 3. www.minjust.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства юстиції України. 4. www.court.gov.ua – Офіційний портал Судової влади України. 5. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України імені В. Вернадського. 6. www.court.gov.ua/reyestri-ta-sistemi/ – Державний реєстр судових рішень	1-6

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

НОРМАТИВНІ АКТИ:

1. Про господарські товариства: Закон України // zakon.rada.gov.ua.
2. Про акціонерні товариства: Закон України // zakon.rada.gov.ua.
3. Про товариства з обмеженою відповідальністю та додатковою відповідальністю: Закон України // zakon.rada.gov.ua.
4. Господарський кодекс України // zakon.rada.gov.ua.
5. Цивільний кодекс України // zakon.rada.gov.ua.
6. Цивільний кодекс України // zakon.rada.gov.ua.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

7. Бутрин-Бока Н.С. Дилерський договір як різновид договору купівлі-продажу корпоративних прав. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (5-6 квітня 2019 р). Тернопіль, 2019. С. 19-22.
8. Бутрин-Бока Н.С. Щодо питання довіреності та договору доручення: деякі правові аспекти. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (16-17 квітня 2021 р). Тернопіль, 2021. С. 108-110.
9. Карнаух Б. Зловживання правом та його правові наслідки. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 9. С. 31-36.
10. Проценко Д. Допустимість медіації в цивільних, господарських, адміністративних і трудових спорах / Д. Проценко // Юридичний журнал. 2018. № 6/7. С. 102–107.
11. Пушкін О. В., Несинова С. В., Лежнєва Т. М., Пробко І. Б., Тожорошко Т. А. Корпоративне право : навч. посіб. / за ред. С. В. Несинової. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 276 с.
12. Вінтоняк Н. Д. Правовий режим корпоративних прав подружжя: дис. на здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2019. 218 с.
13. Барган С.С., Іваненко Д.Д. Визначення меж відповідальності акціонерів в корпоративних правовідносинах. «Правова наука і державотворення в Україні у світлі сучасних глобалізаційних викликів: історія, теорія, практика» (до 25-ї річниці Конституції України): матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Маріуполь – м. Кривий Ріг 11 черв. 2021 р. Маріуполь – Кривий Ріг, 2021. С. 319–324.
14. Вінтоняк Н. Д. Правовий режим корпоративних прав подружжя: монографія. Київ: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрНУ, 2021. 187 с.

15. Войчишин О. В. До питань про правову природу корпоративного договору. Часопис цивіліста. Одеса, Вип. 43. С. 36–40.
16. Демковський П. Ю. Захист корпоративних прав держави в умовах реформування приватного права. Захист прав та інтересів в умовах реформування приватного права в Україні : збірник наукових праць учасників круглого столу, м. Київ, 4 лют. 2022 р. Київ: НаУКМА, 2022. С. 30–35.
17. Дерев'янко Д. С. Способи нотаріального захисту корпоративних прав за законодавством України. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Право. Ужгород, 2022. Вип. 69. С. 94–97.
18. Жорнокуй Ю. М., Сліпченко С. О. Місце корпоративного права в системі цивільного права. Проблеми вдосконалення приватноправових механізмів набуття, передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних та сімейних прав : матеріали наук.-практ. конф., присвяченої пам'яті проф. Ч. Н. Азімова, м. Харків, 15 груд. 2020 р. Харків, 2020. С. 11–13.
19. Кологойда О. В., Сливінська А. В. Медіація як альтернативний спосіб вирішення корпоративних спорів. Право і суспільство. Господарське право та процес. Дніпро, 2022. № 3. С. 83–93.
20. Колосов Р. В. Корпоративні права та їх класифікація. «Правова наука і державотворення в Україні у світлі сучасних глобалізаційних викликів: історія, теорія, практика» (до 25-ї річниці Конституції України): матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Маріуполь – м. Кривий Ріг 11 черв. 2021 р. Маріуполь – Кривий Ріг, 2021. С. 374–376.
21. Колосов Р. В. Наукові узагальнення щодо класифікації корпоративних прав. Підприємництво, господарство і право. Цивільне право і процес. Київ, 2021. Вип. 6. С. 29–33.
22. Позняк В. Розпорядження корпоративними правами подружжя. Актуальні проблеми правознавства. Цивільне право і процес. Київ, 2021. № 26. С. 149–155.
23. Прокопюк А. С. Юридичні підстави корпоративної відповідальності. Юридичний бюлетень. Херсон. 2022. Вип. 24. С. 62–69.
24. Смірнов Г. Ю. Щодо поняття корпорації як суб'єкта корпоративних правовідносин. Право і суспільство. Цивільне право і процес. Дніпро, 2021. Вип. 4. С. 55–64.
25. Стригунов О. М. Проблемні питання захисту корпоративних прав при оскарженні рішень загальних зборів акціонерів. Київський часопис права. Київ, Вип. 4. С. 135–142.
26. Сулима А. П. Поняття локального корпоративного акту як результат корпоративної правотворчості. Учасники цивільних відносин: нова ре кодифікація цивільного (приватного) права України: матеріали ХІХ наук.-практ. конф., присвяченої 99-й річниці з дня народження док. юрид. наук., проф., члена-кореспондента АН УРСР В. П. Маслова, м. Харків, 12 берез. 2021 р. Харків: Право, 2021. С. 359–362.
27. Savoy v. Savoy, 641 A.2d 596. URL: <https://www.courtlistener.com/opinion/1938133/savoy-v-savoy/>.

28. Khanovych Y. Grounds for termination of alimentary obligations on alimentation of children by parents. Sciences of Europe. 2019. Vol.2. № 37. P.48-55
29. Código Civil. URL: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1889-4763&b=237&tn=1&p=19960117#art171>.
30. Federal Parent Locator Service. URL: <https://www.acf.hhs.gov/css/resource/federal-parent-locator-service-information-forfamilies>.
31. Goździkowska K. Prawa małżonka do mieszkania [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.infor.pl/prawo/malzenstwo/prawa-i-obowiazkimalzonkow/686165,Prawa-malzonka-do-mieszkania.html>.